

Політичні вибори

Вибори – це форма
безпосереднього народовладдя, яка
полягає у народному волевиявленні
через голосування з метою
формування органів державної
влади та місцевого самоврядування

Вибори – це спосіб відсторонення
громадян від влади

С. Телешун

Вибори – це ще не демократія,
але демократії без виборів
не буває



Виборче право

Активне
(право обирати)

Пасивне
(право бути обраним)

Ценз – обмеження у використанні виборчого права

Приналежність до громадянств

Ценз осілості

Віковий

...



ВОТ ЗА КОГО НАДО ГОЛОСОВАТЬ!

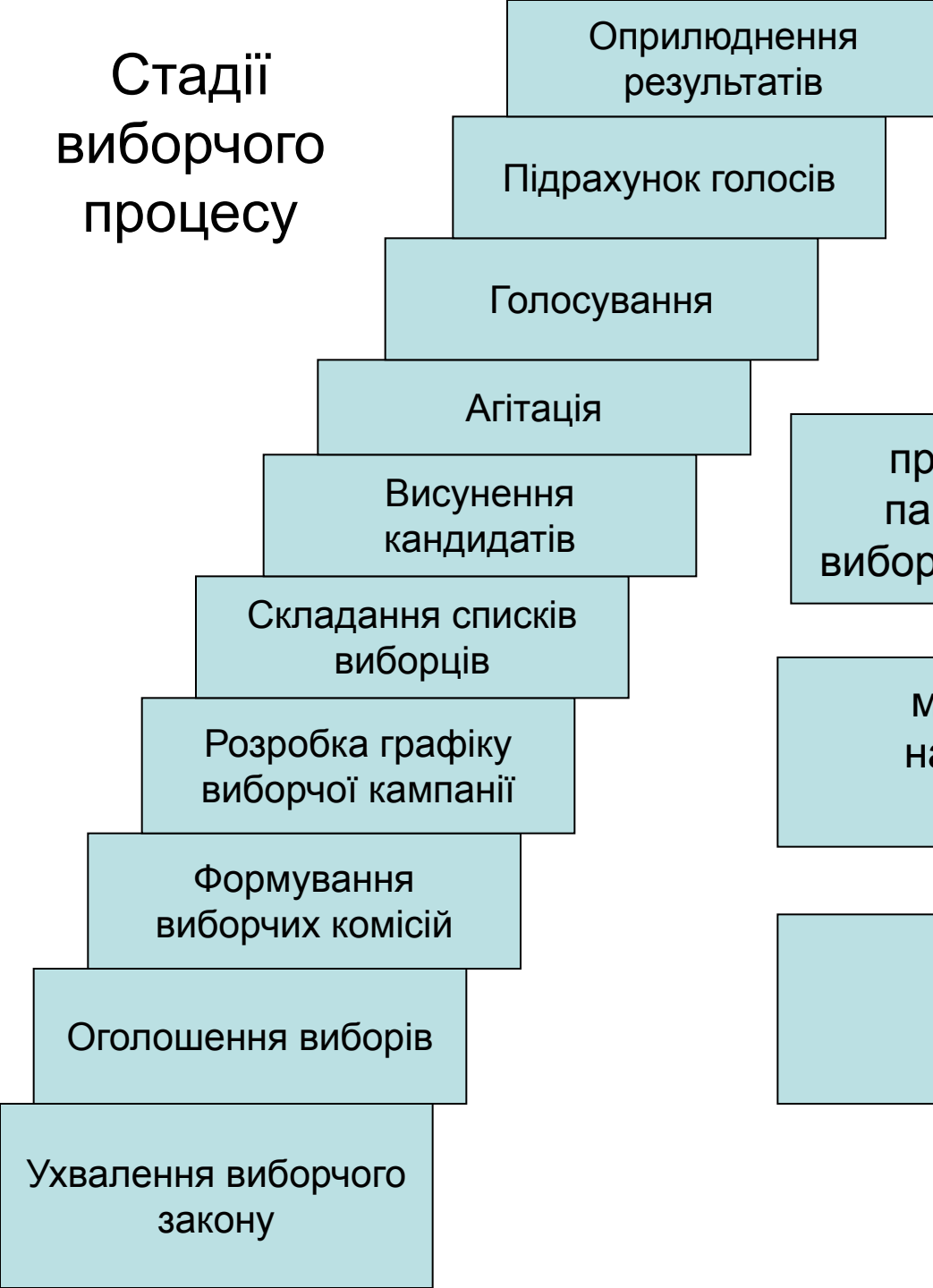
Абсентеїзм

– ухиляння виборців від голосування

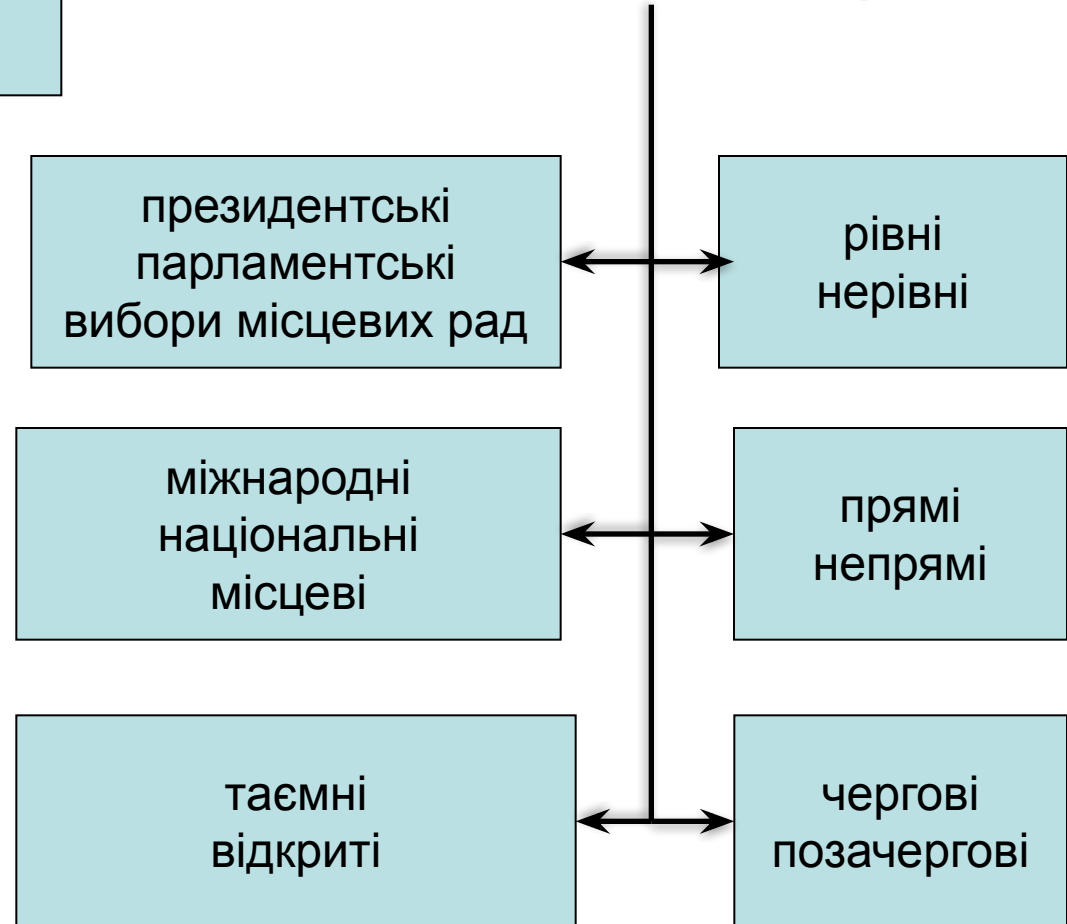
Поріг явки

– мінімальна частка виборців, за участі якої у голосуванні вибори визнаються такими, що відбулися

Стадії виборчого процесу



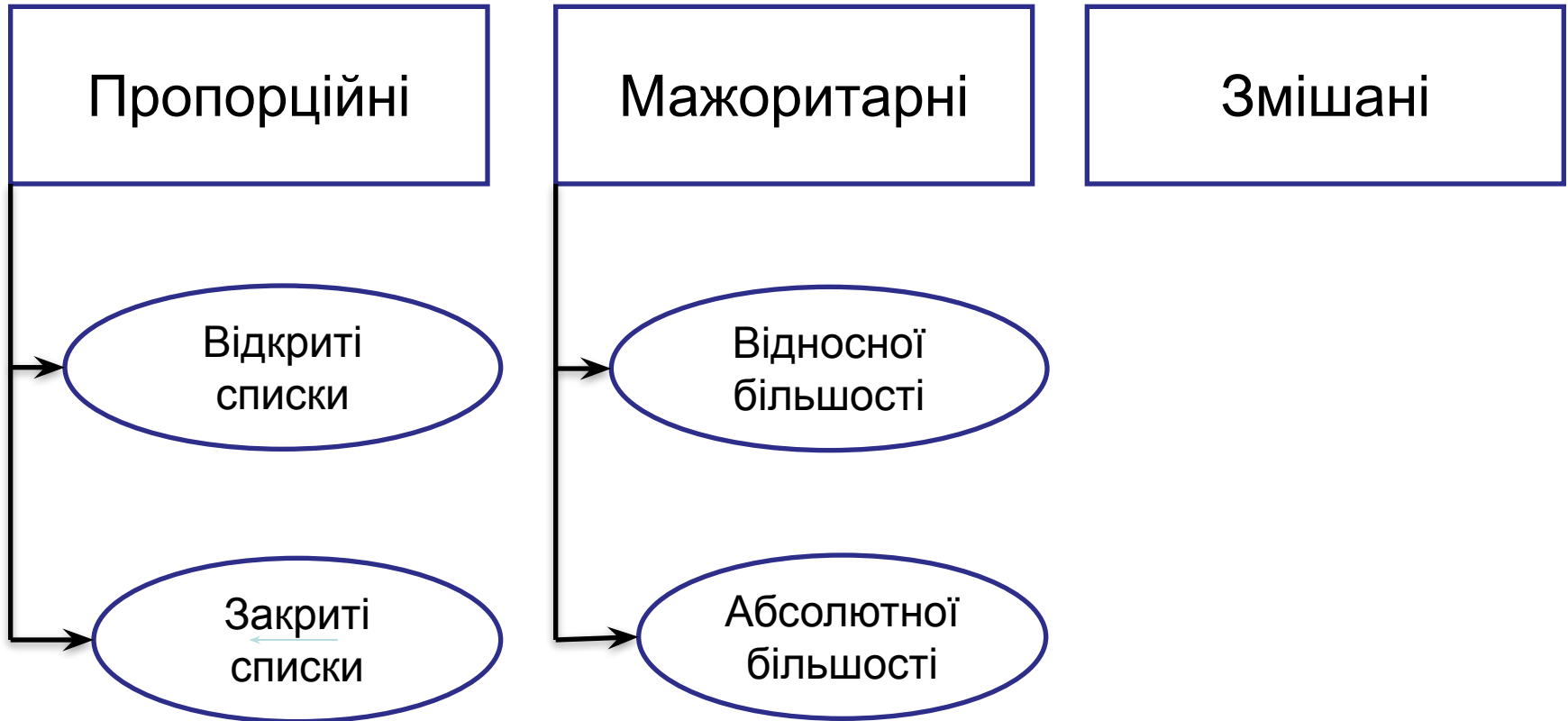
Типологія виборів



Виборча система

– сукупність правил і прийомів, що застосовуються на виборах

Основні типи виборчих систем



Мажоритарна виборча система

Перевага

Формування
міцного зв'язку
між виборцями та
депутатами

Недоліки

1. Викривлення реальної волі виборців шляхом недопуску до влади політичних сил, кандидати від яких не отримали перемоги у виборчих округах
2. Нерівність значення (впливу) голосів виборців на результати виборів (можливість викривлення волі виборців шляхом тенденційного виділення виборчих округів – “виборча географія”)
3. Монополізація представництва інтересів виборців депутатами від їхніх округів

Партійно-пропорційна виборча система

Перевага

Більша
відповідність
результатів
виборів реальним
вподобанням
виборців

Недоліки

- Політична заангажованість депутатів та обмеженість їх партійними програмами і статутами
- Відірваність депутатів, які переважно є партійними функціонерами та мешкають в адміністративному центрі, від реальних проблем та потреб окремих територій
- Зникнення персональної відповідальності депутатів за результати своєї діяльності

Виборча система – сукупність правил і прийомів, що застосовуються на виборах

Виборчі системи

Види виборчих систем

мажоритарна

пропорційна

мішана

відносної більшості
(у кого більше голосів)

з жорсткими списками

Система з єдиним голосом

Лінійне змішування

абсолютної більшості
(50% + 1голос)

з преференціями

Система з обмеженим голосуванням

Структурне змішування

кваліфікованої більшості
(2/3 голосів)

з напівжорсткими списками

Кумулятивна система

Закони Дюверже. Кореляція виборчих та партійних систем

Виборча система	Партійна система
Пропорційна	Багатопартійна; партії мають жорстку структуру і незалежні
Мажоритарна абсолютної більшості	Багатопартійна система; партії прагнуть до об'єднання в коаліції
Мажоритарна відносної більшості	Двопартійна система

Еволюція виборчої системи України

